

MATERIALE TIL DISKUSJONEN OM PRINSIPP-PROGRAMMET

Kommandør og soldater fra den albanske folkehæren studerer
Mao Tsetung - sitater.

TIL DISKUSJON AV LINJENE I PRINSIPP - PROGRAMMET

Diskusjonen av prinsipp-programmet vil foregå i to vendinger i partiorganisasjonen. Det foreliggende materiale skal legge grunnen for en diskusjon av hovedlinjene i programmet. De viktigste linjespørsmåla er skilt ut som 5 diskusjonsspørsmål til slutt i dette materialet. I tillegg er det en rekke viktige underspørsmål som er markert i teksten med »til diskusjon». Disse spørsmåla er ikke obligatoriske for lagsdiskusjonen av programmet. Det er spørsmål som medlemmene oppfordres til å vurdere sjøl, ta opp i den interne pressa eller føre uformelle diskusjoner om. De er stilt for å spore til en kritisk og vitenskapelig holdning. Disse spørsmåla har tjent mye av sin hensikt om de får partimedlemmene til å tenke på programmet også utenom de organi-

serte diskusjonene og drive sjølstudier i klassikera for å skaffe seg større ideologisk klarhet.

I neste omgang vil det foreligge et ferdig programforslag som vil bli utarbeida på grunnlag av den diskusjonen som er framlagt her. Da vil medlemmene få muligheten til å ta stilling til den detaljerte utforminga av programmet. Vi har gått ut fra at dette vil bli lettere når en først har vært gjennom en diskusjon av hovedlinjene. Landsmoteforberedelsene er nøkkelpunktet i vår nærstående årsplan. Det er derfor en plikt for alle partimedlemmer å jobbe samvittighetsfullt for å gi partiet et best mulig prinsipp-program.

For sentralkomiteens arbeidsutvalg, PS

MATERIALE TIL DISKUSJON OM PRINSIPP-PROGRAMMET

Kamerater!

Nå skal hele partiet gå igang med å revidere prinsipp-programmet fra 1973. Programmet fra '73 har vi hatt stor nytte av fordi det har vært et bolverk mot høyrefeila som utvikla seg i samme tid. Samtidig har de forelopige diskusjonene i partiet gjort det klart at programmet fra det første landsmotet delvis inneholder feil og delvis er utilstrekkelig på vesentlige punkter. Derfor står vi overfor en oppgave som ikke er mindre enn å *nyskrive hele programmet*. Denne oppgaven krever hele partiets oppmerksomhet. Den krever at vi er nøyaktige og kritiske slik at vi ikke presenterer det andre landsmotet med sjuskearbeid. I denne omgangen vil vi legge fram et diskusjonsgrunnlag, i neste omgang vil det komme et revidert programforslag. Kameratene bør lese disse dokumentene med rodblyant og sla ned på alt de er i tvil om eller uenig i. Vi skal ikke underslå at ei nyskriving av programmet betyr at vi må ta standpunkt på nytt til en del saker, og formulere vart standpunkt på nye saker. Derfor må det nødvendigvis oppstå motsigelser. Etter vart kjenn-

skap til partilivet i øyeblikket vil det være fruktbare motsigelser som vil drive diskusjonen framover og gjøre standpunktene klarere. Nettopp derfor bør kameratene se på det som sitt personlige ansvar at programmet blir best mulig ved å reise problemer og drive sjølstudier i de marxist-leninistiske klassikerne.

Denne artikkelen er utforma av en kamerat på oppdrag fra sentralkomiteens arbeidsutvalg. Den har ikke blitt behandla på noe plan etter at den blei forfatta. Arbeidsutvalget har derfor ikke tatt stilling til detaljene, og en lang rekke underspørsmål i artikkelen. Forfatteren vil for sin del slå fast at det er deler av artikkelen som er noksa godt forberedt i form av undersøkelser, studier og diskusjon, og deler som nesten ikke er forberedt i det hele tatt. Artikkelen bærer preg av dette. Det gir seg utslag i at en del detaljspørsmål er noksa inngående behandla, mens viktige spørsmål er nevnt summarisk. Det gjør at kameratene i partiet må skjerpe arvåkenheten under lesinga av dokumentet.

DE VIKTIGSTE ARGUMENTENE FOR Å NYSKRIVE PROGRAMMET

– Vårt nåværende program har en totalt overflatisk behandling av den moderne revisjonismen og opportunismen, riktignok uten at programmet sjøl skli over i opportunistisme og revisjonisme.

– Programmet har en mangelfull klasseanalyse, og særlig er opportunismens sosiale rotter dårlig behandla. Ellers er analysen av borgerskapet uklar og mangelfull, analysen av proletariatet er tynn og analysen av klassene på landsbygda er bare delvis gjennomført.

– Partiets rolle er undervurdert i programmet.

– Sosialimperialismen er behandla, men noksa tilfeldig og overflatisk. Hele avsnittet om imperialismen er prega av at partiet hadde studert den internasjonale situasjonen mindre i -73, og at det derfor er noksa mye som vi nå veit, men som ikke står i programmet.

– I behandlninga av den norske klassestaten er først og fremst voldsapparatet omtrent ikke behandla.

– Lovene for kapitalismens utvikling, allmenn krise, den sykliske overproduksjonskrise osv. er så vidt nevnt.

Til en ytterligere argumentasjon på disse punktene henviser vi til Røde Fane nr. 5 og 6 1975, hvor kamerat TØ begrunner noksa inngående hvorfor programmet bør nyskrives. Han gjør også klart hva som har vært og er -73-programmets sterke sider. Derfor vil vi ikke gå inn på en lengre argumentasjon for det her.

Det finnes enda flere svakheter enn de som er nevnt ovenfor, men disse svakhetene som er nevnt her skulle være nok til å overbevise skeptikerne om at programmet i det minste er utilstrekkelig for våre behov i dag. Etter denne lista er det vel heller dem som vil spørre seg om programmet i -73 overhode hadde noen positiv betydning. Denne diskusjonen kan reises på nytt under behandlninga av sentralkomiteens beretning. Sentralkomiteen har i hvert fall den bestemte oppfatninga av programmet i -73 både var et betydelig framskritt for sin tid og representerer ei korrekt marxist-leninistisk linje. Feilene ved programmet består stort sett i mangler, og de består ikke i at vi har programfesta revisjonistiske linjer. Nå er vi i stand til å utbedre en del av disse manglene, og da skal vi også gjøre det.

Ser du argumenter *mot* å nyskrive programmet nå? Ser du viktige tilleggsgargumenter *for* å nyskrive det?

STRUKTUREN I PROGRAMFORSLAGET

Her skal vi først gi en oversikt – sjelettet – til programforslaget, for at kameratene skal se åssen vi har tenkt å bygge det opp. Her ligger det nødvendigvis politiske vurderinger bak, som en må ta stilling til.

Utkastet til nytt program er bygd opp i seks hovedpunkter og ca. 25 underpunkter. De seks hovedpunktene er slik:

- I Partiet
- II Imperialismen og den proletariske verdensrevolusjon
- III Klassekampen i Norge
- IV Kamp mot opportunismen
- V Prinsipper for proletariatets kamp under kapitalismen
- VI Den sosialistiske revolusjonen og proletariatets diktatur

Som dere vil se betyr dette at en del av hovedstrukturen i det gamle programmet opprettholdes. Det viktigste nye punktet er punkt IV, Kamp mot opportunismen. De viktigste endringene forøvrig vil derfor ligge i underpunktene og i sjolve teksten. Men disse endringene vil være så vesentlige at tyngdepunktet forskyves innafør de ulike hovedpunktene.

For a gi et bilde av innholdet skal vi referere en disposisjon for programmet med undertitteler, for vi reiser de problemene som må drøftes i tilknytning til disse punktene.

- I *Partiet*
 - 1. Klassegrunnlaget og målsetning
 - 2. Partiets rolle og oppgaver
- II *Imperialismen og den proletariske verdensrevolusjonen*
 - 3. Imperialismen (som system)
 - 4. De to supermaktene. Sosialimperialismen
 - 5. Verden i ei forkrigstid
 - 6. Imperialismen og revisjonismen
 - 7. Den internasjonale revisjonismen
 - 8. Proletarisk internasjonalisme
- III *Klassekampen i Norge*
 - 9. Kapitalismen i Norge
 - 10. Klassene i Norge
 - 11. Norge og imperialismen
 - 12. Det norske statsapparatet
 - 13. Partisystemet i Norge
- IV *Kamp mot opportunismen*
 - 14. Sosialdemokratiet
 - 15. Den moderne revisjonismen
 - 16. Andre opportunistiske retninger
- V *Prinsipper for proletariatets kamper under kapitalismen*
 - 17. Strategi og taktikk
 - 18. Kamp for materielle kar
 - 19. Kamp for demokratiet
 - 20. Kamp for nasjonal sjølradere
 - 21. Folkekrig mot krigen
- VI *Den sosialistiske revolusjonen og proletariatets diktatur*
 - 22. Veien til sosialismen
 - 23. Proletariatets diktatur og klassekampen under sosialismen
 - 24. Den proletariske statens første oppgaver
 - 25. Videreutviklinga av sosialismen fram mot kommunismen.

På dette punktet bør kameratene jamnføre med de gjeldende prinsipp-programmet og merke seg hvor forskjellene ligger. Det er ikke ett eneste av hovedpunktene som har beholdt sin indre oppbygging. Overalt er det lagt

vekt på presisering, og å føre inn kampen mot revisjonismen. Det er viktig å merke seg om det er viktige punkter som er utelatt eller om sjølv oppbygginga av punktene bør være annerledes.

DISKUSJONSUTKAST TIL PRINSIPP - PROGRAM

Etter disse innledende merknadene skal vi legge fram ei skisse til prinsipp-program, ikke i form av en ferdig tekst, men med viktige problemstillinger under de enkelte avsnittene.

I PARTIET

1. Klassegrunnlaget og målsetning

Dette avsnittet skal kort definere AKP(m-l) som arbeiderklassens fortropp, grunnlaget i marxismen-leninismen-Mao Tsetungs tenkning, strategien for revolusjonen, proletarietets diktatur, kommunisme. Kort sagt skal avsnittet ta opp i seg hovedinnholdet i de to punktene under avsnitt I i det nåværende programmet. Det skal fjerne ideen om at partiet tar opp ikke-kommunistiske »progressive» i sine rekker. Videre skal punktet slå fast kampen mot revisjonismen, imperialismen og sosialimperialismen. Dette er viktige tillegg.

2. Partiets rolle og oppgaver

Et slikt punkt finnes ikke i -73-programmet. Det er et uttrykk for manglende forståing for partiets ledende rolle. Prinsippet om partiets ledende rolle er slått fast, men bare på en kortfatta og utilstrekkelig måte. Det viktigste her blir å slå fast hva vi mener med partiets ledende rolle og hvordan partiet utover denne rollen. Men det er også viktig å slå fast at AKP(m-l) er et parti av en ny type, dvs. av leninistisk type. Uten at vi skal henfalle til avskrift, så er det nok lurt å ha for seg Stalins seks punkter om partiet her, slik han utvikler dem i »Spørsmål i leninismen». I korthet har disse punktene følgende innhold.

- Partiet som arbeiderklassens fortropp
- Partiet som arbeiderklassens *organiserte* tropp
- Partiet som høyeste form for proletarisk klasseorganisering
- Partiet som enhetlig vilje, uforenlig med fraksjonsvesen
- Partiet styrker seg ved å renske seg
- Partiets ledende rolle under sosialismen

I tillegg vil vi nevne to viktige punkter som må med, nemlig prinsippet om kritikk og sjølkritikk, og prinsippet om masselinja.

Etter diskusjonen av vedtektene vil en se at en del av disse spørsmåla er dekkja der, og derfor er det ikke nødvendig å gå like noye inn på alt. Det viktigste er at prinsippene for det leninistiske partiet hører heime i partiets prinsipp-program.

Spørsmålet om partiets rolle og partiets karakter er et av de punktene hvor vi blir angrepet mest frenetisk av borgerskapet. Punktet bør utformes slik at det blir et våpen for å forsvare AKP(m-l) som et leninistisk arbeiderparti. Kameratene kan tenke over hva slags angrep vi moter på dette

punktet for å gjøre seg opp en mening om hvordan polemikken skal utformes.

II IMPERIALISMEN OG DEN PROLETARISKE VERDENSREVOLUSJONEN

3. Imperialismen

Det nåværende programmet gir seg ikke inn på noe særlig analyse av imperialismen, og medgir det åpent. Nå må vi derimot sette imperialismen inn i sin historiske sammenheng, påpeke hvordan kapitalismen utvikla seg fra frikonkurranse til imperialismen og hvorfor imperialismen er kapitalismens siste stadium. Særlig er det viktig å få fram at imperialismens epoke samtidig er den epoken da den sosialistiske revolusjonen seirer. Teorien om imperialismen som en papirtiger. Den allmenne krise. Forholdet mellom krig og revolusjon.

Til diskusjon: Hvordan må vi formulere de fire grunnleggende motsigelsene i dagens verden?

Til diskusjon: Kan vi si at vi nå opplever den tredje fasen i imperialismens allmenne krise?

4. De to supermaktene

Her skal vi først definere begrepet imperialistisk supermakt, og avvise revisjonistenes påstander om at dette er et »marxistisk» begrep. Deretter skal vi ta supermaktene hver for seg. Av historiske grunner starter vi med USA.

Til diskusjon: Er det riktig å si at USA er en supermakt i relativ nedgang?

Sosialimperialismen må vi bruke mer plass på. Forklare kort revisjonismens og dermed kapitalismens seier i Oktober-revolusjonens land. Forklare særegenhetene ved sosialkapitalismen, og hvorfor det kapitalistiske Sovjet måtte bli en imperialistisk supermakt. Slå fast Sovjets store indre motsigelser. Kampen om verdensherredømmet – hegemoniet. En økonomisk, politisk og i siste instans militær kamp. Fascismen i Sovjet.

Til diskusjon: Hva mener vi med at de to supermaktene er *hovedfienden* til verdens folk? To alternative standpunkter ville være å hevde enten at USA fortsatt er hovedfienden, eller at Sovjet nå er blitt hovedfienden. Drøft disse tre standpunktene. Se de nordiske ml-organisasjonenes felleserklæring fra 1975.

Teorien om »de tre verdner», dvs. supermaktene, de mindre imperialistiske landa og den tredje verden. Slå fast at det eksisterer alvorlige motsigelser mellom supermaktene og de mindre imperialistiske landa som det er i proletarietets interesse og i interessen til folkene i den tredje verden å utnytte. Slå fast også at dette dreier seg om motsigelser mellom fiender.

5. Verden i ei førkrigstid

Vi står foran en periode med imperialistisk krig og sosialistiske revolusjoner. De to supermaktene driver krigsforberedelser og driver imperialistisk krig i begrensa omfang alt i dag. Den midlertidige stabiliseringa av kapitalismen er slutt, revolusjonens krefter er på frammarsj. Bare to muligheter enten at revolusjonen forhindrer krigen eller at krigen fører til revolusjon.

De faktorene som virker i retning av krigen styrker seg, det vil si den ujamne utviklinga av kapitalismen, den allmenne krise i den kapitalistiske verden, krise i de to supermaktene, militariseringa osv. Alt dette skjerper

kampen om hegemoniet og gjør at mindre militære konflikter hvor de to supermaktenes direkte interesser står på spill kan utvikle seg til omfattende militære konflikter og en tredje verdenskrig.

Samtidig styrkes faktorene for revolusjon. Folkene i den tredje verden utnytter imperialismens krise til nasjonale og sosiale revolusjoner. De kapitalistiske regimene i den industrialiserte verden svekkes og vilkåra for den revolusjonære kampen blir gunstigere.

Proletariatet og folkene i alle land må forberede seg på at vi går inn i en epoke hvor de to supermaktenes kan komme til å utløse en ny imperialistisk verdenskrig, mer grusom enn de tidligere. Dersom proletariatet og folket er godt forberedt og våger å reise seg i revolusjonær forsvarskrig, vil folkene likevel seire og imperialismen vil være enda nærmere sin endelige undergang.

Til diskusjon: Det er ei objektiv sak at imperialismen betyr krig, men hva mener du om påstanden om at de to supermaktenes vil utløse en tredje verdenskrig?

6. Imperialismen og revisjonismen

I imperialismens epoke blir kapitalen i stand til å bestikke et lite sjikt av arbeidere og arbeiderledere til å gå sitt ærend. Dette arbeideraristokratiet er en sosial basis for opportunismen. Derfor er Lenins tese om at det er umulig å bekjempe imperialismen uten å bekjempe opportunismen, helt riktig. Revisjonismen i alle avskygninger er et bolverk for imperialismen og betyr sabotasje mot den anti-imperialistiske kampen.

Den gamle revisjonismen fra Bernstein og Kautsky sin tid, forsøkte å vinne arbeiderklassen til å støtte sitt «eget» borgerskap i en urettferdig krig mellom imperialister. Mot dette reiste Lenin parolen om «krig mot krigen». Den første verdenskrigen førte til oppløsning av revisjonistenes 2. internasjonale.

Den moderne revisjonismen utvikla seg mens Sovjet ennå var et sosialistisk land. Den knytta seg til USA-imperialismen og appellerte til arbeiderne i alle land om å legge ned kampen mot USA-imperialismen. Etter kontrarevolusjonen i Sovjet, og utviklinga av sosialimperialismen har den moderne revisjonismen knytta seg til Sovjet. Den kommer derfor i motsetning til USA-imperialismen i spørsmål som har med kampen om hegemoniet mellom de to supermaktenes å gjøre. Men det betyr ikke at den har slutta å sabotere kampen mot USA-imperialismen eller annen imperialism. De to supermaktenes og all imperialism har en felles interesse av å hindre den sosialistiske revolusjonen, og dette kommer til uttrykk gjennom den moderne revisjonismens aktive sabotasje av den revolusjonære og anti-imperialistiske kampen.

7. Den internasjonale revisjonismen

Etter kontrarevolusjonen i Sovjet har det revisjonistiske partiet i Sovjet blitt senteret for den moderne revisjonismen i verden. Moskva har skapt en revisjonistisk verdensbevegelse som fungerer som en internasjonal kontrarevolusjonær liga. Dette har gjort den moderne revisjonismen til en enda farligere fiende for arbeiderklassen enn den gamle revisjonismen var. Fordi den moderne revisjonismen er en reaksjonær borgerlig ideologi ikledd fraser om «leninisme», «proletariatets diktatur» og «internasjonalisme» som til overmål har en supermakt sitt økonomiske og militære potensial i ryggen, så er de en dødsfiende for revolusjonen.

Under Khrusjtsjovs ledelse var den moderne revisjonismens hovedstrategi å gjøre de tidligere kommunistiske partiene til sosialdemokratiske partier og soke å regjere de kapitalistiske landa i koalisjon med de gamle sosialdemokratiske partiene.

Etter konsolideringa av det byrkratkapitalistiske diktaturet under Bresjnev og utviklinga av den allmenne krise i Sovjet har det blitt maktpaliggende å gjøre de revisjonistiske partiene til enda mer aktive agenturer for sosialimperialismen. Konsolidering av de revisjonistiske partiene rundt sosialimperialismen og taktikken med å inngå allianser ikke bare med sosialdemokratiet, men sjøl med åpent fascistiske krefter, med militærapparatet er elementer i denne strategien. En annen viktig side ved den er linja med å virke som streikebrytere og sabotører overalt og være en spydodd for anti-kommunismen.

Til diskusjon: Diskuter den moderne revisjonismens rolle, og prøv å utforme en mer helhetlig kritikk av dens forhold til imperialismen og sosialimperialismen til punkt 6 og 7.

8. Den proletariske internasjonalsismen

Arbeiderklassens oppgave, nemlig å gjennomføre den sosialistiske revolusjonen og å skape forutsetningene for det klasseløse samfunnet, gjør at arbeiderklassens kamp blir internasjonal. Imperialismen er et verdensomspennende system som bare kan kastes på historiens skraphaug ved en felles kamp fra arbeiderklassen og folket over hele verden. På grunn av den ujamne utviklinga av kapitalismen og de ulike tilhøva for klassekampen i hvert enkelt land, kan ikke revolusjonen seire samtidig over hele verden. Oktober-revolusjonen viste at det var mulig for sosialismen å seire i ett enkelt land. Men for at sosialismen skal seire på lang sikt må arbeiderklassen i de ulike landa støtte hverandre, og samordne sin kamp.

Det er en plikt for alle revolusjonære, og det blir en nødvendighet for arbeiderklassen å støtte de sosialistiske landa, og i første rekke Kina og Albania. Disse landa viser den veien arbeiderklassen må gå. De har vist hvordan det går an å hindre kapitalismen i å seire etter at sosialismen er oppretta, derfor er deres eksempel av særlig stor betydning. Imperialismen, sosialimperialismen og all reaksjon prøver å innringe de sosialistiske landa for å knuse dem på lengre sikt. Det er arbeiderklassens oppgave slike internasjonale komplott. Støtte Kina, Albania, Nord-Korea, Vietnam og Kambodsja.

I den sosialistiske revolusjonens epoke utgjør den kampen som de undertrykte folkene og nasjonene fører en helstøpt del av den sosialistiske verdensrevolusjonen. Derfor er det særlig viktig for arbeiderklassen i de industrialiserte landa å utvikle solidariteten med den tredje verden. AKP(m-l) vil kjempe sammen med alle klassebevisste arbeidere mot tendensen til sjavinisme som spres av borgerskapet og revisjonistene. Støtte frigjøringsbevegelsene.

Solidaritet mellom arbeiderne i alle kapitalistiske land er en tredje del av den proletariske internasjonalsismen. Ved å uttrykke solidaritet, følge med i hverandres kamper og utvikle felles aksjoner kan arbeiderklassen i disse landa øke sin slagkraft mot den felles fienden. Særlig i samband med en imperialistisk krig er det viktig at arbeiderklassen gjør motstand mot å bli brukt som kanonføde i en urettferdig krig, og sjøl reiser en nasjonal revolusjonær krig mot imperialistiske angrep. Utvikle enheten i den internasjonale ml-bevegelsen. Styrke tendensen til økte kontakter, og samarbeid i den europeiske ml-bevegelsen.

*Den
riktigste
kampen
mot imp?*

III KLASSEKAMPEN I NORGE

9. Kapitalismen i Norge

Dette avsnittet må innledes med en kort gjennomgang av de allmenne lovene for kapitalismens utvikling, hvordan kapitalismen oppsto ut fra motsigelsene i feydalismen, hvordan frikonkurranse utvikler seg til monopol og statsmonopolkapitalisme, og hvordan kapitalismen skaper sine egne banemenn - det moderne proletariatet. Om hvordan motsigelsen mellom produktivkrefter og produksjonsforhold fører til sykliske kriser, og til sist vil føre til at arbeiderklassen avskaffer kapitalismen gjennom den sosialistiske revolusjonen. En objektiv lov uavhengig av menneskenes vilje. Her må også landbrukskrisa og motsigelsen mellom by-land nevnes.

Det gis videre en kort oversikt over den norske kapitalismens historien hvor det blir pekt på det særskilte vekstgrunnlaget for kapitalismen i Norge, og pekt på hvordan og på hvilke tidspunkter de viktigste forandringene i den norske kapitalismen har funnet sted. Like viktig er det å ta avstand fra den moderne revisjonistiske tesen om «den fredelige parlamentariske utviklinga i Norge» og vise hvordan Norge på tross av særegenheter er et typisk kapitalistisk land. Vise til Thrannerbevegelsen, opprinnelsen til fagbevegelsen, arbeiderkampene etter første verdenskrig og i tju- og trettiåra. Gi en karakteristikk av utviklinga etter krigen, med en midlertidig stabilisering av kapitalismen som begynte å rakne i -60 åra og som var definitivt slutt ved inngangen til -70 åra. Slå fast at de indre motsigelsene i det norske samfunnet vil føre til revolusjon, og at de kan skjerpes av den internasjonale utviklinga slik at revolusjonen framskyndes.

Til diskusjon: Prøv å tenk over hvordan den norske kapitalismen oppsto, hvordan den gikk over til monopolkapitalisme og imperialism, og hvordan utviklinga av statsmonopolkapitalismen har skjedd. Diskuter hvilke saker som bør med om dette i prinsipp-programmet, og hvilke som trenger nøyere utredning.

Under behandlinga av kapitalismen i Norge i dag er det særlig viktig å legge vekt på statens rolle i økonomisk norsk imperialism og det økonomiske grunnlaget for arbeideraristokratiet som finnes i Norge. Byråkratkapitalistiske foretak rundt de store organisasjonene bør nevnes.

Til diskusjon: Se på -73-programmets formulering av hovedmotsigelsen, kan den formuleres riktigere?

Til Norge og imperialismen, bør vi opprettholde trelendinga av Norge som imperialistisk land, Norge som del av et imperialistisk verdenssystem og Norge som offer for imperialismen. Den indre imperialismen mot den samiske nasjonen må nevnes særskilt.

10. Klassene i Norge

Dette avsnittet innledes ved å henvise til Lenins klasse-definisjon (fra «En stor begynnelse») med de tre kriteriene på klassetilhørighet.

1. Forholdet til produksjonsmidla (ofte regulert av juridiske formuleringer)
2. Rolle i den samfunnsmessige organiseringa av arbeidet
3. Andel av den samfunnsmessige rikdommen og maten den tilegnes på.

Det er en revisjonistisk tradisjon å bare se på en eller to av disse kriteriene og tilsløre betydninga av dem. Dette gjør

revisjonistene for å tilsløre de virkelige klassetilhøva. De vil hevde at en russisk byråkratkapitalist ikke er kapitalist, fordi produksjonsmidla formelt eies av staten. I virkeligheten har den byråkratkapitalistiske herskerklassen i Sovjet eiendomsretten til de statlige produksjonsmidla fordi de har makta i staten. Revisjonistene bruker også å likestille ulike typer «lønsmottakere» ved å underkjenne betydninga av det andre kriteriet. Slik får de ingeniører og professorer til å tilhøre arbeiderklassen.

a) Borgerskapet

Kort om borgerskapets historie, rederkapitalens rolle i Norge, monopolenes utvikling, borgerskapet i statsadministrasjonen, statsbedriftene og de store organisasjonene. Slå fast at borgerskapet overfor den sosialistiske revolusjonen utgjør en klasse som lever av kapitalistisk utbytting av arbeiderklassen. Men innfor borgerskapet er det monopolborgerskapet som har makta. Borgerskapets diktatur har i vår epoke form av et monopolkapitalistisk diktatur. Finansoligarkiet og spissene i statsapparatet er monopolkapitalens eksekutivkomite. De mindre kapitalistene er interessert i at monopolkapitalens diktatur opprettholdes, men de har ingen del av makta. Monopolene sikrer sin ekstraprofit på de mindre kapitalistenes bekostning. Dette fører til utradering av disse kapitalistene, men samtidig betyr kapitalismen at det stadig gjenskapes mindre kapital, i form av dulleverandører til monopolene osv.

Som herskende sjikt innfor borgerskapet, med disposisjon over finanskapitalen, med statsapparatet i sine hender osv. har monopolborgerskapet visse trekk av å være en egen klasse i forhold til det øvrige borgerskapet. Men denne motsigelsen, hvor skarp den til tider enn kan være, er underordna i forhold til motsigelsen mellom borgerskapet som helhet og proletariatet.

Til diskusjon: Er det riktig å betrakte borgerskapet som en klasse? Kan en hevde at monopolborgerskapet har visse trekk av å være en egen klasse atskilt fra det øvrige borgerskapet, uten at det egentlig har konstituert seg som egen klasse?

b) Klassene på landsbygda og i fiskeridistriktene

Jordeiendommens karakter av kapital. Den marxistiske grunnrenteteorien. De monopolkapitalistiske bankenes og statens reelle eiendom over småbondejorda. Mekaniseringa som fører til tilbakegang for lønnsarbeidet i jordbruket, nedlegging av småbondebruka på grunn av at de ikke klarer å svare for utgiftene. Landbruksorganisasjonenes rolle som kapitalist. Den imperialistiske kapitalens rolle i fisket. Betydninga av handelskapitalen i fisket.

c) Storbønder og kapitalistiske fiskeredere

Klassisk utbytting av arbeidskraft. I fisket særlig tralerredere o.l. I landbruket er det viktig å merke seg at særlig kapitalintensive gårder på den beste jorda kan gi profit i form av grunnrente og differensialrente uten bruk av arbeidskraft. Det vil si at det finnes kapitalistiske bønder som ikke eller bare i liten grad anvender arbeidskraft på gården (store kornbønder på Østlandet). Til diskusjon: Vurder dette, studer grunnrenteteorien i Politisk Økonomi.

d) Mellombøndene (og tilsvarende sjikt i fiskeribefolkninga)

er folk som i hovedsak lever av eget arbeid, men som anvender arbeidskraft til en viss grad eller i deler av året.

Her også er det rentabiliteten av garden som er avgjørende. En påstand som ikke er vitenskapelig undersøkt er at mellombondene for det meste ikke hever differensialrente, men nyter godt av det private jordeiendomsmonopolet ved å heve grunnrente. Mellombondene (og tilsvarende sjikt i fiskeribefolkninga) kan deles i tre. Et sjikt av mellombondene akkumulerer fra år til annet, kan kjøpe opp nedlagt småbondejord, nytt utstyr og bli storbonder (kulakker). Denne tendensen kan leses ut av offisiell statistikk. Et sjikt akkumulerer bare i gode år og forblir mellombonder i lengre tid. Et sjikt akkumulerer underskudd fra år til år, i praksis, blir fratatt deler av eller hele grunnrenta. De blir utradert som bonder og går i retning av småbonda i levekår.

Er det særlig mellombonder som rekrutterer til agromoner osv.? I motsetning til storbonda, så er mellombonda et betydelig sjikt. De er under politisk ledelse av storbonda og bondemonopolet i dag. Proletariatet må være i stand til å nøytralisere de øvre mellombonda, og oppnå delvise allianser med de lavere sjikta for revolusjonen. Etter revolusjonen legges vekt på å ikke krenke mellombonda, og vinne dem for kooperativisering og kollektivisering gjennom overbevisning.

e) Småbonda (tilsvarer lottkarer, sjarkfiskere osv., dvs. den store massen av fiskere i Nord-Norge)

er arbeiderklassens strategiske allierte. På landsbygda utgjør småbonda og de halvproletariske bonda ca. 70 % av agrarbefolkninga. De utradere raskt. Har i praksis ingen mulighet til å akkumulere seg oppover i klassestatus. Var klassebasen for Hitra-aksjonen. Har skarpe motsigelser til storbonda og bondemonopolet. Var tidligere under sterk innflytelse av DNA, svekka gjennom EEC-kampen. Konkurransen tvinger småbonden til å investere i bedre teknisk utstyr, men dette fører bare til at gjelda øker og at bankene tar bade grunnrente og til og med deler av det nødvendige arbeidet. Mange småbondebruk blir liggende brakk etter fraflytting. Viser kapitalismens rasing av produktivkrefter. Småbonda vil virkelig ha mye å vinne på den sosialistiske revolusjonen, og de har en potensielt stor entusiasme for revolusjonen. Viktigheten av å oppnå en aktiv og gjensidig allianse mellom arbeiderklassen og småbonda for den sosialistiske revolusjonen kan ikke undervurderes. Det er arbeiderklassens oppgave å ta initiativet til å utvikle de spirene som finnes til en slik allianse.

f) Halvproletariatet

på landsbygda er dem som ikke klarer å få endene til å møtes på grunnlag av gardsdrifta og må ty til lønnsarbeid i visse perioder. Anleggsarbeid, skauen, vei-arbeid, sesongprega industriarbeid osv. Har det ene beinet i proletariatet og er i ferd med å trekke det andre etter seg. (Neste generasjon har en tendens til å gi opp gården.) Driver på den dårligste jorda. Viktig bryhode på landsbygda for proletariatet i klassealliansen med småbonda.

g) Landarbeidere/skogsarbeidere

Det agrare proletariatet. Blir redusert stadig, etter som mekaniseringa utvikles. Lite, men politisk viktig. Nok så spredt, men med stolte tradisjoner fra kampene om Skog- og landarbeiderforbundet i -20 og -30 åra.

Tilsvarende trålgaster o.l. i fisket. Proletarer på havgaende, store båter, med muligheter til organisasjon osv. som i dag er bedre enn landarbeideras. Rederkapitalen forsøker å sette dem opp mot de små sjøleiene fiskerne.

h) Det sjøleiene småborgerskapet i byene.

Er nok så lett å avgrense ut fra eiendommen. Typen butikkeiere, småagenturer osv. med et par ansatte eller familieforetak. Er under hælen på monopolene og bankene, men kan nettopp derfor også bli spesielt lojale spytslikkere for kreditorene. Kjent for reaksjonære sympatier, sjøl om denne gruppa i de seinere åra har blitt mer polarisert. Enkeltindivider fra denne gruppa har tatt folkets standpunkt mot statens og monopolenes rasing av eldre bydeler o.l. Som helhet for det meste organisert sammen med borgerskapet.

i) De »frie» yrker.

Leger, tannleger, advokater osv. i privat praksis utgjør en småborgerlig klasse eller gruppe. De har det felles at de eier sin dyktighet, sin utdanning, sin kunnskap og kan av den grunn heve inntekter tildels langt over gjennomsnittet og komme i en privilegert posisjon. Det er en økende tendens til at de blir offentlig ansatte, men fortsatt nyter de visse privilegier ut fra sin kunnskap osv. De ansatte legene, tannlegene, advokatene osv. selger derfor ikke arbeidskrafta si, men sin spesielle dyktighet. Sjøl som statsansatte utgjør de et småborgerskap (som de da ikke rekrutteres til borgerskapet i staten).

j) De ansatte i tjenesteytende næringer

Her har det i flere år gatt en diskusjon i bevegelsen om hvor grensene til proletariatet skal trekkes. Lærerne er blitt brukt som et eksempel, men det er et stort antall titusner som vil komme i samme posisjon. Derfor er dette et viktig spørsmål. Det vil seinere bli utarbeida diskusjonsmateriale om dette. Men forfatteren av dette dokumentet vil bruke anledningen til å markere sitt personlige standpunkt. Jeg mener at lærerne fra folkeskolelærere og oppover står i den posisjonen at de skal indoktrinere arbeidsfolks unger med den herskende klassens ideologi, og at dette ikke kan sammenliknes med proletariatets rutinearbeid. De er videre andsarbeidere i en viss forstand, og de selger sin dyktighet på en måte som er skilt fra proletarenes salg av sin arbeidskraft. Ut fra dette vil jeg regne dem (folkeskolelærerne) til den lavere delen av småborgerskapet som er i ferd med å proletarisere. Noe tilsvarende mener jeg gjelder for saksbehandlere o.l. i staten, og for sjukepleiere, sjøl om disse gruppene på flere punkter er forskjellige fra lærere. Når det gjelder folkeskolelærere, så er jeg i tvil ut fra at jeg lurer på om ikke navnet lærer her burde settes i hermtegn, og at de mer er en type kroppsarbeidere i proletariatets ytterkant.

På den andre sida av grenselinja når det gjelder ansatte i tjenestesektoren, vil jeg sette de rene kontorslavene som jeg regner til proletariatets perifere deler. Det vil si skrivemaskindamer, telefonister, folk som betjener stensilmaskiner og kopieringsmaskiner på kontor som rutine. Dette er folk med lav lønn, fullstendig usjølstendighet i arbeidet og med et rutineprega arbeid som likner industriarbeiderens, bare at de har »hvit snipp» og litt kortere arbeidstid.

Grenseoppgangen på dette området har betydning for om vi skal regne proletariatets størrelse til ca. 58 % eller oppover til ca. 71 %. De moderne revisjonistene regner minst alle disse gruppene pluss noen til (ingeniører o.l.) til proletariatet.

Til diskusjon: Studer Lenins tre kriterier og forsøk å anvende dem på det dere veit om det norske klassesamfunnet for å gjøre dere opp en egen mening om dette spørsmålet.

K) PROLETARIATET

Så lenge det har eksistert klasser, så har det også eksistert arbeidende klasser, og disse har som regel vært fattige. Men proletariatet er et produkt av moderne storindustri. Det er blitt organisert, trent, herda og disiplinert av den moderne storindustrien. Det er bare denne klassen som er helt gjennom en revolusjonær klasse, og det er bare denne klassen som kan gripe makta og skape en sosialistisk stat. Derfor heter det proletariatets diktatur. Diktaturet rettes mot borgerskapet og de spontane tendensene til kapitalisme. Diktaturet forutsetter en allianse mellom Proletariatet og småbøndene (og i Norge de arbeidende fiskerne). Dette betyr demokrati og utfoldelse fra disse gruppenes side og andre lag av det arbeidende folket.

Men det betyr at *makta* er i proletariatets hender, at samfunnet omformes i proletariatets bilde. Dette er proletariatets historiske misjon.

I Norge er denne klassen flertallet av befolkninga med nesten 60 %. Den er mest konsentrert av de norske klassene. Den har ingenting utenom sine lenker å miste. Den øker fortsatt bade absolutt og relativt.

Innafor arbeiderklassen er det særlig industriarbeiderklassen i byene som utgjør kjerna og spiller den ledende rollen. Arbeiderklassen (proletariatet) kan deles i tre etter hvor konsentrert de er, hvor direkte de står i motsetning til kapitalen, og hvilken politiske betydning de har. Vi kan snakke om kjerne, mellomliggende lag og periferien av arbeiderklassen.

Kjerna i arbeiderklassen er som sagt industriarbeiderklassen. Det må forstås som arbeiderne i industri, gruver, byggeanlegg og de mest konsentrerte delene av transport. Dette er sjølsagt et spørsmål om konsentrasjon, organisasjon osv., men det er også delvis et politisk spørsmål. I Kina spilte f.eks. stalverksarbeidera fra Anyuan rollen som fortropp innafor klassen. Spesielle deler av klassen kan gjennom den revolusjonære kampens gang konstituere seg som en del av kjerna ved å spille en rolle som pionerer osv. En slik gruppe kan f.eks. være sjøfolka. Utenom proletariatet i nøkkelindustrien har særlig proletariatet i jernbanen og noe annen transport spilt en rolle til nå som gjør det riktig å regne dem til kjerna i proletariatet.

Til diskusjon: Hvilke deler av arbeiderklassen vil dere regne til kjerne, mellomliggende og periferi? Detaljer er bare nødvendig å bringe opp om de representerer viktige tvilstilfeller. Programmet må på dette punktet være nokså generelt.

l) Arbeideraristokratiet

Dette begrepet er brukt noe ulikt i vårt materiale til nå. Det har dels blitt brukt som en betegnelse på den absolutte toppledelsen i sosialdemokratiet og dets organisasjoner, og dels på de ansatte pampene i byråkratiet.

De forberedende diskusjonene som har gått forut for dette notatet har avklart at vi må betrakte arbeideraristokratiet som et sosialt sjikt som går over flere klasser. Dette sjiktet har et bestemt historisk opphav, slik som Lenin beskriver i «Imperialismen og sosialismens splittelse» og det har en bestemt samfunnsmessig funksjon. Det er skapt på grunnlag av imperialismens superprofitter og fungerer som et sosialt grunnlag for opportunismen og som en bolgebryter mot revolusjonen.

Både Engels og Lenin regna en liten minoritet av arbeiderklassen til arbeideraristokratiet. Dette er folk som klassemessig sett er arbeidere, men som får noen bittesmå smuler

fra de rikes bord for at de skal få lojalitet for det kapitalistiske samfunnet. Et slikt arbeideraristokratisk sjikt finnes i Norge, dels i form av arbeidsformenn, og dels i form av arbeidere som har fått særlige fordeler i forhold til arbeidskameratene. De er det sosiale grunnlaget for sosialdemokratisme og revisjonisme i klassen. I antall er de ikke over 1–2 % av den voksne befolkninga. Tallet er vanskelig å bestemme, fordi spørsmålet om hva som er smuler er relativt. I en ørken kan et glass vann være nok til å kjøpe seg lojalitet, hvis det gis til en og ikke til alle. En arbeider innafor lavtlønna industri kan bli kjøpt med tillegg eller fordeler i forhold til sine arbeidskamerater uten at han på noen måte kommer opp på lønnsnivået til en gjennomsnittlig arbeider i høytlønna industri. Aristokratiet i klassen er heller ikke jamnt fordelt på bransjene, for det er visse bransjer der det er viktigere for klassefienden å skaffe seg lojalitet på denne måten enn andre.

Videre er det fastlønna tillitsmannsapparatet, som dels er lønna av bedriftene, et slikt arbeideraristokrati. Antallet er lettere å beregne. I motsetning til sjiktet av «borgerliggjorte» arbeidere i arbeiderklassen er det store flertallet av dem aktive i å fremme en klassesamarbeidspolitikk, og vil de ikke så skal de, i følge hovedavtalen.

Utover dette finnes det en bråte med folk i offentlige stillinger, i redaksjoner, i kommunebyråkrati osv. som er rekruttert fra arbeiderklassen, eller som fungerer som et borgerlig sjikt av samme typen som de andre arbeideraristokratene.

Til slutt har vi toppen av DNA/LO, deres kapitalistiske bedrifter, stortinget, ordførere, rådmenn osv. som tilhører borgerskapet, men er en spesiell arbeideraristokratisk del av det.

Arbeideraristokratiet er på tross av sin lille størrelse et meget viktig sjikt, som har bidratt til å forlenge det kapitalistiske diktaturet over arbeiderklassen, og som stadig gjenskaper opportunisme og revisjonisme.

Til diskusjon: Her skulle det være mye å tenke over. Er det slik at arbeideraristokratiet også går inn i klassen sjøl? osv.

m) Klasseforhold blant den samiske minoriteten

Til nå ikke gjort noen analyse. Det bør med et kort punkt om dette derfor oppfordres kamerater som har sterke synspunkter på dette om å bidra med dem til den interne pressa.

n) Filleproletariatet

Et råtnende sjikt på bønn av samfunnet. Ekstremt undertrykt og fattig. Stor sosial nød, som borgerskapet prøver å gjemme bort. Størrelsen er kanskje en prosent av den voksne befolkninga. En del filleproletarer befinner seg i grenselandet til proletariatet, med en del jobber av og til og noe større motstandskraft. Ellers er filleproletariatet prega av motstandsløshet og manglende solidaritet. Historiske erfaringer viser at reaksjonen kan utnytte disse egenskapene til filleproletariatet for å bruke dem mot arbeiderklassen. Men de seinere års klassekamp har bekrefta erfaringer som går ut på at spesielt de minst demoraliserte delene av filleproletariatet kan være i stand til å føre organisert kamp og spille en progressiv rolle. Dette forutsetter en fast ledelse fra proletariatets side. Disse mulighetene må ikke overvurderes, men må utnyttes i den grad de er til stede.

11. Norge og imperialismen (ikke utskrevet)

OPPSUMMERING AV KLASSESTRUKTUREN I NORGE

Polemiserer mot den revisjonistiske (Kleven-)teorien at borgerskapet er snauert nok 2 % og arbeiderklassen over 70 %. Dette skaper illusjoner om klassefiendens svakhet. Det undervurderer motsigelsene i folket. Det overdriver splittelsen i fiendens leir, og er en fordekt polemikk til støtte for teorien om »fredelig overgang». Også polemiserer mot andre borgerlige ideer om at arbeiderklassen er i ferd med å forsvinne og gå over i noe slags »mellomlag» eller »middelklasse». Dette fornekte arbeiderklassens revolusjonære potensial, at den er en klar majoritet av befolkninga og at den har viktige allierte.

Etter en gjennomgang av nesten 15 klasser eller grupper, kan det se ut som om klassestrukturen i Norge er svært kaotisk. Dette er ikke tilfelle. Det er to hovedklasser og en mellomliggende klasse som spiller de viktigste rollene i samfunnet. De mellomliggende klassene og gruppene tiltrekkes av (graviterer i retning av) en av de to hovedklassene. De to hovedklassene er arbeiderklassen (proletariatet) på omlag 60 % av befolkninga og borgerskapet på omlag 5 %. Borgerskapet er i dag fast alliert med de øverste delene av småborgerskapet. Borgerskapet har videre et uhyre lojalt, farlig og nyttig (for borgerskapet) redskap i *arbeideraristokratiet*. Dette gjør at den klassemessige basisen for reaksjonen er betraktelig større enn borgerskapet sjøl. Videre har borgerskapet en betydelig innflytelse i de øvrige delene av småborgerskapet. Dette vil vanskeliggjøre arbeiderklassens kamp for å vinne noen av dem og nøytralisere andre. Det viktige er imidlertid at tendensen går i retning av at arbeiderklassen styrker sin innflytelse og at disse problemene lar seg løse så sant arbeiderklassen forener seg under sitt parti, AKP(m-l)s ledelse og følger en korrekt marxist-leninistisk vei.

Halvproletariatet må regnes som en klasse for seg.

Når det gjelder småborgerskapet så er det »en klasse» i en viss betydning av ordet, fordi de alle står i en eller annen slags småborgerlig mellomstilling mellom de to hovedklassene. Vi kan derfor godt si at vi i grove trekk har tre store klasser og en del viktige sosiale grupper i Norge. Men dette gjelder klassestrukturen generelt og grovt regna. Egentlig må en nøyere analyse behandle småborgerskapet som flere klasser. De enkelte klassene innafor småborgerskapet skiller seg nemlig nokså betydelig fra hverandre. En universitetslektor og en mellombonde er to utvilsomme småborgere. Men det de disponerer over, den plassen de inntar i arbeidets samfunnsmessige organisering, maten de mottar inntekt på og størrelsen av den, er så ulike at det er grunnlag for å regne dem til ulike småborgerlige klasser, slik vi har gjort her. Dette dialektiske forholdet mellom at de på den ene sida er en klasse og på den andre sida er flere klasser, kan nok virke forvirrende, men det er slik virkeligheten tar seg ut i et samfunn som er oppstått historisk, og som ikke er en konstruksjon på skrivebordet.

Det er sjølsagt store skiller innafor arbeiderklassen også, men det er skiller av annen rang. Klassen har en slik grunnleggende enhet og integritet, at vi må regne disse skillene som skiller innafor en klasse og ikke som skiller mellom klasser.

Til diskusjon: Vurder denne sammenfatninga av klassestrukturen. Er den riktig?

12. Det norske statsapparatet

Det norske statsapparatet er et redskap i den herskende klassens hender til å undertrykke arbeiderklassen og folket og opprettholde det kapitalistiske klasseskildet. Kjerna i statsapparatet er folgelig voldsapparatet, militæret, halvmilitære styrker og politiet. Massevis av historiske eksempler viser klassekara teren av den væpna styrkene. Thrannerbevegelsen og knusinga av den, knusinga av sameoppstanden i forrige århundre, Sulitjelma, Hammerfest, Julussa, Randsjordkonflikten, Menstad, Norgas, Trædal-saka. Norsk »forsvar» – del av NATOs imperialistiske styrker, men ikke forsvar for Norge. Norske soldater tenkt brukt som kanonføde for a gi supermakta USA pusterom ved et sosialimperialistisk angrep, ikke noe opplegg for a forsvare det norske folket. Et US-imperialistisk angrep kan gjennomføres i ly av NATO-pakten. Begge tilfeller, både sosialimperialistisk og US-imperialistisk angrep, bare folket under arbeiderklassens ledelse som kan forsvare Norges nasjonale sjøfaderett gjennom folkekrig.

Men om militærapparatet ikke kan forsvare folket mot imperialismen er det bygd opp for a forsvare kapitalismen mot arbeiderklassen. Na bygges ut halvmilitære og spesialpolitistyrker for dette formålet.

Ga videre til lovverket. Grunnloven, straffeloven osv. som klasselover, spesielt beredskapslovene. Sambandet mellom den militære og sivile delen av statsapparatet.

Statens økonomiske rolle. Et nytt trinn i statsmonopolistisk kapitalisme blir tatt i 70-ara i samband med skjerpinga av den allmenne krise og utviklinga av en kapitalkrevende oljesektor. Revisjonistene spiller en aktiv rolle i å fremme statsmonopolistisk kapitalisme, kaller det folkeei, og et skritt på veien til sosialismen. Bare vrov!, statskapitalismen legger riktignok materielle forutsetninger til rette slik at den sosialistiske revolusjonen når den seier over statsmonopol-kapitalismen hurtig kan ga videre. Men statskapitalismen er ikke noe skritt på veien til sosialismen. Bare på samme mate som en urettferdig imperialistisk krig kan utløse revolusjon. Mye av det gamle programmet om statens økonomiske rolle kan brukes.

Statens ideologiske og politiske rolle. Utdanningsvesenet, radio og TV, penger til borgerlige partier og aviser. Alle partier utenom AKP(m-l) lever av statspenger. Viktig ny sak i seksti- og syttiara. Uttrykk for korporativismen under statskapitalismen.

To statsformer under kapitalismen. Det parlamentariske borgerlig-demokratiet og den terroristiske fascismen. To sider av samme sak, nemlig borgerskapets diktatur. Men likevel ikke likegyldig for arbeiderklassen. Arbeiderklassen og AKP(m-l) vil og må slåss mot enhver utvikling i retning av fascismen. Så lenge borgerskapet er desperat i redsel for å miste makta vil det holde på det borgerlige skinnemokratiet. Gir folk illusjoner osv. Samtidig vil de holde fascismen i bakhandla og gjøre praktiske forberedelser til overgangen til fascismen alt under borgerlig-demokratiet.

13 Partisystemet i Norge

Partiene i Norge gir uttrykk for å representere forskjellige klasser. Men alle partiene utenom AKP(m-l) har det felles at de representerer borgerskapets klasseinteresser, og først og

fremst monopolborgerskapets int. De bidrar på ulik måte til å opprettholde kapitalismen, og samtlige bekjemper revolusjonen og sprer borgerlig ideologi. Men de henvender seg til ulike klasser for å få stemmer, og classesammensetninga av kaderen deres er ulik. Men de representerer verken de klassene de henvender seg til, delvis med unntak av Høyre, som ikke legger skjul på at det er borgerskapets parti, og de representerer heller ikke de klassene som i hovedsak rekrutteres til dem.

Det parlamentariske partisystemet et sinnrikt system for å føre arbeiderklassen bak lyset. Aller viktigst er eksistensen av borgerlige arbeiderpartier. Borgerskapet kunne ikke opprettholde sitt diktatur uten slike. I perioder med oppgang for de revolusjonære kreftene er det til og med helt nødvendig for borg. a ha borgerpartier som kaller seg «marxistiske», «revolusjonære» osv. for å prøve å hindre at arbeiderklassen i stort omfang slutter opp om det partiet som representerer klassens virkelige interesser, AKP(m-l).

IV KAMP MOT OPPORTUNISMEN

14 Sosialdemokratiet

I sin tid var DNA arbeiderklassens parti. I perioden fra 1918-23 erklærte til og med partiet seg som et kommunistisk parti og slutta seg til Den Kommunistiske Internasjonale. Men opportunismen hadde sterke posisjoner i partiet helt fra starten av, og da den midlertidige stabiliseringa av kapitalismen satte inn i 20-åra nytta borgerskapets agenter høvet til å gripe makta i partiet og gjøre det til et borgerlig arbeiderparti. Etter 1923 har DNA vært den sosiale hovedstøtten for borgerskapets diktatur i Norge. Særs viktig at sosialdemokratiet har makta over apparatet i LO.

Partiet ledes i dag av byråkratkapitalister som kjemper steinhardt mot arbeiderklassens interesser og gjør alt mulig for å kneble det faglige demokratiet og knekke kampviljen i arbeiderklassen. Velter byrdene av krisa over på arbeidsfolk. Ikke noe annet parti kunne gjøre dette så effektivt for monopolkapitalen som nettopp DNA.

Sosialdemokratiet inne i ei generell krise. Mister grepet på bygdene, på ungdommen og militante arbeidsfolk. På lang sikt peker dette i retning av at sosialdemokratiet vil bli redusert til ei mindretallsretning i arbeiderklassen, noe som er ei forutsetning for at revolusjonen skal seire. På den andre sida yter sos. dem. hard motstand, bruker alle maktmidler, og har lang erfaring i å sette arbeidsfolk opp mot hverandre. Bruker sosial demagogi.

15 Den moderne revisjonismen

Den moderne revisjonismen oppsto som borgerlige opposisjoner i de kommunistiske partiene. En av de tidlige forløperne for den moderne revisjonismen var trotskismen. Under og etter 2. verdenskrig utvikla den seg i mange partier og erobra makta i mange av dem. Browderismen i USA og Titoismen i Jugoslavia var de første apne uttrykk for den moderne revisjonismen. (Hvor mye som skal stå her om revisjonismens internasjonale og historiske rotter er et avgrensningsspørsmål og redigeringsspørsmål i forhold til punktet om den internasjonale revisjonismen)

Det fantes revisjonistiske mindretallsretninger i NKP fra starten. Men i tju- og trettiåra blei de hindra i å gripe makta i partiet. NKP hadde likevel et for dårlig indre vern mot revisjonismen og kan takke Komintern for mye korrigering i denne perioden. NKP viste sin svake evne til egen analyse i 1940, ved å forvrengte den riktige tesen om den

urettferdige imperialistiske krigen til en tese om at det norske folket ikke skulle føre væpna kamp mot naziokkupantene, noe som spilte i henda både på det tyske og det norske borgerskapet, og som la grunnlaget for at Furubotns revisjonistiske klikk kunne ta makta i partiet et år seinere. Furubotn sto for ei borgerlig-nasjonalistiske linje, samtidig som mange kommunister ønska å slåss mot nazismen og førte en heltemodig kamp. Dette gjør det vanskelig å konkludere på partiets karakter under krigen. Det er verdt å merke seg at sjøl om den borgerlig-nasjonalistiske linja spilte en progressiv rolle i den anti-fascistiske krigen så var den et avgjørende hinder for å omgjøre den nasjonale frigjøringskampen til en sosialistisk revolusjon ved slutten av krigen. NKPs inntreden i samlingsregjeringa i 1945 og den fullstendige kapitulasjonspolitikken etter krigen viser konsekvensene av dette.

Kominform prøvde å redde partiet ved å ta initiativet til et oppgjør med furubotnismen i 1949. Men grunnlaget i partiet for ei virkelig kommunistisk linje var for svakt til at oppgjøret fikk varige resultater. I stedet blei det slik at en tendens dekket en annen, at nye revisjonister kom inn i de gamles sted. Beviset på dette er NKP-programmet fra 1953 som er et tvers gjennom revisjonistisk dokument og som programfester krustsjovistisk revisjonisme tre år før Krustsjov gjorde det samme.

Under splittelsen av den kommunistiske verdensbevegelsen i begynnelsen av sekstiåra ga NKP inntrykk av å være »sentristen». Dette var en konsesjon til ærlige kommunister på grunnplanen for at de ikke skulle gjennomskue partiets karakter. Kampene i NKP har for det meste vært kamper mellom ulike borgerlige klikker. I dag er NKP et konsolidert kontrarevolusjonært parti som gir entusiastisk støtte til sosialimperialismen og som prøver å innbille den norske arbeiderklassen at det fascistiske diktaturet i Sovjet har noe med sosialisme å gjøre.

I tillegg til NKP er også SV et moderne revisjonistisk parti, med innslag av andre opportunistiske retninger. NKP og SV er borgerlige arbeiderpartier som begge fungerer som agenturer for sosialimperialismen, men SV er foreløpig ikke like knytta til Sovjet som NKP.

Revisjonismen ved makta er borgerskapet ved makta. Kontrarevolusjonær i strategien og sabotør i dagskampen. Kommunistene må føre en langvarig og hard kamp mot mod.revisj. på alle områder og være tålmodig med å påvise revisjonismens klassekarakter for arbeiderklassen. Det er nødvendig å isolere de moderne revisjonistiske partiene for at arbeiderklassen skal seire.

Dette punktet er ei *skisse*, og krever mye studier og debatt.

16. Andre opportunistiske retninger

Populismen en småborgerlig retning som lett utvikler hets mot arbeiderklassen. Særlig sterk i småborgerlig-intellektuelle miljøer.

Anarkismen

Trotskismen avart av moderne revisjonisme. Ideologisk »tvillingbror»

etc. (hvilke andre retninger bør kommenteres?) Kritisere disse retningenes såkalte »veier» til »sosialismen».

V PRINSIPPER FOR PROLETARIATETS KAMPER UNDER KAPITALISMEN

17 Strategi og taktikk

AKP(m-l)s strategi er arbeiderklassens revolusjonære strategi. Den tar sikte på at arbeiderklassen skal ta makta fra borgerskapet gjennom en sosialistisk revolusjon, skape et proletariats diktatur og utvikle samfunnet fram mot kommunismen. Kampen for denne målsetninga vil skje under vekslende tilhøve i den nasjonale og internasjonale klassekampen. Det er det kommunistiske partiets plikt å holde fast på denne strategien under alle forhold, og samtidig være dyktig i å skape en smidig taktikk som på best mulig måte fremmer den strategiske målsetninga. Partiet må alltid underordne taktikken under strategien. Taktikken er framgangsmåten for de enkelte trefningene i klassekampen, strategien er planen for hele arbeiderklassens felttog for å seire. Særlig er det viktig at partiet underviser klassen i behovet for å ha en riktig strategi og taktikk, hjelper klassen med å vinne erfaringer under de daglige klassekampene som setter klassen bedre i stand til å gjennomføre revolusjonen riktig. (kommentar for forfatteren: Dette avsnittet er veldig hulter til bulter. Det krever en strammere disposisjon.)

18 Kamp for de materielle kår

Det er et prinsipp for arbeiderklassen å føre denne kampen. Arbeiderklassen undertrykkes og utbyttes, og dersom den ikke stadig fører en slik kamp vil kapitalistklassen bare gjøre levekåra stadig verre. Arbeiderklassen kan ikke kvitte seg med ondet ved å kjempe mot utslagene av det, men den kan heller aldri bli i stand til å rykke ondet (dvs. kapitalismen) opp med rota om den ikke er i stand til å røre den daglige kampen for levevilkåra. Streiker, aksjoner, demonstrasjoner osv. gir både muligheter for visse midlertidige seire, og det gir erfaringer, samhold osv. til å føre kampen for sosialismen.

Fagbevegelsens store betydning. Arb.klassen må rive til seg makta over sine egne org. og skape virkelig kamporg.

19 Kamp for demokrati

En viktig del av arbeiderklassens kamp er kampen for demokrati. Noe virkelig demokrati for arbeiderklassen kan ikke oppnås under kapitalismen. Men det er viktig å kjempe fram demokratiske rettigheter og forsvare dem mot reaksjonære og fascistiske angrep. Arbeiderklassen har bruk for disse rettighetene for å lette sin organisering som klasse og forberede seg på å gjøre revolusjon mot kapitalismen. Men det betyr ikke at denne kampen kan føre til noe »demokratisk mellomstadium» mellom kapitalismen og sosialismen i et framskredent kapitalistisk land som Norge slik revisjonistene hevder. Tvert om er det slik som Lenin sier at i den mest demokratiske borgerlige republikk er faren størst for reaksjonære overgrep mot arbeiderklassen når klassekampen tilspisses.

Ta opp de viktigste rettighetene, og vise hvor uthult de allerede er, samtidig som en peker på hva det vil bety å miste dem. Understreke statens klassekarakter, advare mot illusjoner. Samtidig en seier med enhver utvidelse av arbeiderklassens rettigheter, og forsvar av dem. Understreke knebling av arbeiderklassen, hovedavtalen, arbeidsretten, den såkalte arbeidervernloven. Kampen for et virkelig faglig demokrati.

Kamp mot fascisme og nazisme. Forbud mot slike organi-

sasjoner og partier. Mot anti-kommunismen. Slå fast revisjonistenes aktive forræderi mot den demokratiske kampen.

20 Kamp for nasjonal sjølraderett

Norges rett til sjølstendig statlig eksistens, er en rett som den norske arbeiderklassen og folket har interesser av å forsvare. Må ikke forveksles med økonomisk avhengighet o.l. som alltid vil finnes så lenge det eksisterer et kapitalistisk verdensmarked. Her går det an å føre en kamp for å begrense slik avhengighet osv, men dette er bare en mindre del av kampen for sjølraderetten, som dreier seg å hindre en politisk og statlig underlegging av Norge under imperialistiske makter. Det norske folket vant en slik seier i 1972 med nei til EEC. Men truselen fra de to imperialistiske supermaktene er enda mer farlig. USA har gjort store innhogg i norsk suverenitet gjennom NATO, diverse avtaler og kapitaleksport. Sovjet gjør faktisk krav på norsk territorium og norsk kystfarvann. Arbeiderklassen og folket må forsvare norsk suverenitet og integritet. Svalbard er en del av Norge. For norsk kontroll over kystfarvannet og naturresursene der.

Kampen for sjølraderetten må alltid føres som en kamp mot imperialismen og særlig de to supermaktene. Den må avgrense seg fra sjåvinisme og rasisme. Da er den fullt ut i samsvar med proletarisk internasjonalisme.

21 Folkekrig mot krigen

Arbeiderklassens militærprogram er å skape en folkehær, avvæpne borgerskapet og opprette sosialismen med en slik hær som kjerna i den proletariske statsmakta. Men arbeiderklassen kan ikke stille seg likegyldig til et imperialistisk overfall på Norge. AKP(m-l) vil bekjempe enhver urettferdig krig, og oppfordre arbeiderklassen til å ikke godta å bli brukt som kanonfode i en slik krig. Derfor vil vi bekjempe ethvert forsøk på å bruke norske soldater til aggresjon overfor andre land. Samtidig vil vi oppfordre arbeiderklassen og folket om å reise seg til væpnad kamp mot enhver imperialistisk angriper. Det er rettferdig av det norske folket å føre en slik krig mot et imperialistisk angrep. I dag er det de to supermaktene som er kimen til en slik krig, og Norge kan ventes å bli et tidlig offer for en angrepskrig fra sosialimperialismen. Da må ikke folket ha noen illusjoner om at NATO-styrkene vil være i stand til å forsvare, eller ha noe ønske om å forsvare norsk sjølraderett. Bare en folkekrig under arbeiderklassens ledelse kan sikre sjølraderetten til Norge. En slik krig vil ha karakteren av en nasjonal-revolusjonær folkekrig, frigjøringskrig, og en seier i en slik krig vil innlede den sosialistiske revolusjonen.

Proletariatet ønsker ikke krig. Det er imperialismen som skaper krigen. For å få slutt på krigen må arbeiderklassen være villig til å reise en rettferdig krig mot krigsmakerne og avskaffe imperialismen over hele jorda. Først da kan det bli snakk om en virkelig fred.

VI DEN SOSIALISTISKE REVOLUSJONEN OG PROLETARIATETS DIKTATUR

22 Veien til sosialismen

Sosialdemokratiet og revisjonistene prater om den »fredelige parlamentariske veien» til sosialismen. Dette er ikke noe annet enn et langt fra fredelig parlamentarisk bedrageri overfor arbeiderklassen. Aldri har noen revolusjon seira på den måten. I dag er staten ti ganger mer sentralisert, og militærapparatet hundre ganger sterkere og imperialismen

er mer desperat enn noensinne, derfor er den såkalte »fredelige parlamentariske veien» helt utenkelig.

Revisjonistene har også koka opp annen »strategi». Krustsjov var aktiv i å fremme den. De kaller den en »anti-monopolistisk revolusjon» eller en »revolusjon i to stadier». Dette er bare humbug. Det er ikke tenkelig at arbeiderklassen kan seire over monopolkapitalen uten å seire over den på det militære, økonomiske og politiske området. En slik seier forutsetter at arbeiderklassen tar det militære, politiske og økonomiske herredømme, og undertrykker kontrarevolusjonen. Dette kan ikke bety noe annet enn proletariats diktatur.

Det er også humbug fordi revisjonistene ikke tar sikte på noen som helst slags revolusjon, bare en styrking av den statsmonopolkapitalistiske kapitalismen. Revisjonistenes såkalte »strategi» er bare et politisk uttrykk for kapitalismens desperate behov for å øke monopoliseringa og utbyttinga.

Oktoberrevolusjonens vei, den kinesiske revolusjonens vei, det er også den norske arbeiderklassens vei.

Dette forutsetter et parti av marxist-leninistisk karakter, som AKP(m-l), som er i stand til å anvende marxismen-leninismen-Mao Tsetungs tenkning skapende på den norske revolusjonens virkelighet og som er nært knytta til arbeiderklassen.

Dette forutsetter en enhetsfront, i første rekke mellom arbeiderklassen, halvproletariatet og småbønder/fiskere. Men også med deler av de intellektuelle og andre progressive mennesker.

Dette forutsetter en folkehær.

Til diskusjon: Diskuter spørsmålet om det kan tenkes noe »folkedemokratisk» eller »anti-monopolistisk» mellomstadium i den norske revolusjonen.

Sla fast at en revolusjon bare kan seire i en revolusjonær situasjon og at en revolusjonær situasjon oppstår når herskerklassen ikke lenger kan fortsette å styre på den gamle maten og når arbeiderklassen og folket ikke lenger vil la seg styre på den gamle maten og når det skapes en vilje til revolusjonær handling i de breieste massene av arbeiderklassen og folket forøvrig. Den sosialistiske revolusjonen har ingenting å gjøre med borgerskapets skikk med statskupp.

23 Proletariats diktatur og klassekampen under sosialismen

Dette avsnittet er tenkt i hovedsak bygd på det avsnittet som heter »Prinsipp for proletardiktaturet» i det gjeldende programmet, med utdyping, luking og oppstramming. Kameratene må vurdere hvilke endringer som trengs i dette avsnittet for å gjøre det brukbart.

24 Den proletariske stats første oppgaver

Skal i sin helhet erstatte det avsnittet som i dag heter »Oppgavene for den sosialistiske revolusjonen», og som er en blanding av riktige prinsipper og »valgflesk». Hovedinnretninga må være å meisle ut hva som er de første oppgavene.

Det går på minimumstiltak på det militære, politiske, økonomiske og sosiale området som må settes i verk med det samme for å sikre proletariatet makta og fylle massenes umiddelbare behov.

Dette punktet forutsetter en diskusjon før det kan utføres noe utkast. Men for å gi næring til tenkning og diskusjon kan vi antyde retninga, ved slike ting som, konfiskasjon, ekspropriasjon, avvæpning av klassefienden, kontroll over finans og transport, administrasjon osv. Viktig demokratisk oppgave, arbeiderkontroll på fabrikkene, viktig økonomisk spørsmål, jordreform. Denne typen grunnleggende saker, eller ting som må gå etter konsolideringa av makta og den sosialistiske basisen.

25. Videreutviklinga av sosialismen fram mot kommunismen

Kort og skissemessig ta for seg de hovedproblemene som må løses på veien til det klasseløse samfunnet. Faren for gjenoppbygginga av kapitalismen, de negative erfaringene fra Sovjet med kontrarevolusjonen der og de positive erfaringene fra kulturrevolusjonen i Kina hører heime her. Peke på det sosiale grunnlaget for kontrarevolusjon, gamle utbytterklasser, småproduksjon, byråkratiet, intelligentsiaen. Hvordan ikke-antagonistiske motsigelser kan bli antagonistiske. Samspillet mellom indre og ytre fiender. Overlevninger i kulturen. Eksistens av borgerlig rett og ulikhet arva fra kapitalismen.

Problemet med å fremme overgangen fra privateiendom til samfunnsseiendom i jordbruket. En sosialistisk revolusjon i stadier etter at den har seira – et grunnleggende prinsipp. Kampen for å oppheve skillet mellom kroppsarbeid og åndsarbeid. Motsigelsen by-land osv. Den sosialistiske revolusjonen og kvinnespørsmålet. Hele denne kampen er en stor samfunnsmessig kamp hvor nye spørsmål vil dukke opp. Den vil derfor vare i kanskje hundre eller to hundre år. En endelig seier er ikke sikra før imperialismen i verdensmålestokk er styrta.

GRÅTOPP

DISKUSJONSSPØRSMÅL

1 Diskuter hovedmotsigelsen i verden og spørsmålet om hovedfienden. 2 Diskuter hovedmotsigelsen i Norge 3 Diskuter analysen av borgerskapet. 4 Diskuter analysen av arbeiderklassen og avgrensinga av den 5 Diskuter spørsmålet om »anti-monopolistisk revolusjon»

1. 2 + So: